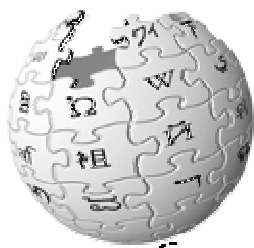

BAS/4 E-NCIPLOPÈDIA: LA VIQUIPÈDIA

Aquesta és una obra derivada de Materials ACTIC – Citilab Cornellà i altres fonts documentals, amb llicència Creative Commons. Aquests materials han estat editats amb el tipus de lletra [sprang eco sans font](#), la qual permet estalviar fins a un 25% de tinta/tòner.

Aquesta obra està subjecta a una llicència de [Reconeixement - No Comercial - Compartir Igual 3.0 de Espanya Creative Commons](#)

1. INTRODUCCIÓ

La **Viquipèdia** (**Wikipedia** en anglès, manlleu del hawaià *wikiwiki* -pronunciat amb variació lliure /'viki'viki/ o /'wiki'wiki/- que vol dir «molt ràpid», i *enciclopèdia*) és una enciclopèdia lliure mantinguda per la Fundació Wikimedia, una organització sense ànim de lucre. Els més de 15 milions d'articles (dels quals 3,2 milions en anglès; 261.186 en català) han estat escrits col·laborativament per usuaris d'arreu del món, i la majoria dels seus articles poden ser editats per qualsevol persona que pugui accedir a la web. Va ser creada el gener del 2001 per Jimmy Wales i Larry Sanger, i actualment és l'obra de referència més gran i popular a Internet.

Les crítiques a la Viquipèdia es centren en què per sistema conté prejudicis i inconsistències i la seva política d'afavorir el consens per damunt dels credentials en el seu procés editorial. També se centren en la seva fiabilitat. Algunes altres crítiques se centren en la seva susceptibilitat al vandalisme o que s'hi afegeixi informació no verificada. Els treballs escolars defensen que el vandalisme normalment es treu ràpidament.

Jonathan Dee, del *New York Times*, i Andrew Lih, en el *5è Simposi Internacional sobre el Periodisme en Línia*, han citat la importància

de la Viquipèdia, no només com a referència enciclopèdica sinó també com a font de notícies actualitzada freqüentment.

Quan la revista Time va donar el premi "Persona de l'any 2006" a "You", va reconèixer l'èxit de la col·laboració en línia, va citar la Viquipèdia com un dels tres exemples dels serveis "Web 2.0", juntament amb el YouTube i MySpace.

La Viquipèdia en català / valencià fou la segona Viquipèdia a fundar-se, el març del 2001, després de l'anglesa. Actualment hi ha versions de la Viquipèdia en més de 250 llengües però només 236 estan actives, i el conjunt de Viquipèdies tenen més de 12.440.000 articles (febrer 2009) i reben més de 50 milions de visites per dia (2005).

Actualment la Viquipèdia en català té 261.186 articles i va en augment. La versió anglesa en tenia 3.163.808 el 19 de gener del 2010.

2. POLÍTICA

La Viquipèdia té una sèrie de polítiques que són establertes pels mateixos participants en el projecte. Cada edició de la Viquipèdia adopta les seves pròpies polítiques, encara que algunes són comuns a totes elles. Tan bon punt la comunitat aconsegueix el consens sobre l'aplicació d'una norma, tots els editors estan obligats a respectar-la.

Algunes d'aquestes polítiques són:

- Degut a la diversitat i nombre de participants i ideologies, provinents de totes les parts del món, Viquipèdia intenta

construir els seus articles de la manera més exhaustiva possible. L'objectiu no és escriure articles des d'un únic punt de vista, sinó presentar obertament cada postura sobre un determinat tema.

- Se segueix una sèrie de convencions pel que fa al nomenament d'articles, escollint preferentment la versió més comunament utilitzada en la seva respectiva llengua.
- Les discussions sobre el contingut i edició d'un article s'esdevenen a les pàgines de discussió i no sobre l'article mateix.
- Hi ha un nombre de temes que resulten exclosos de la Viquipèdia per no constituir articles enciclopèdics estrictament parlant. Per exemple, la Viquipèdia no conté definicions de diccionari (com ara verbs, adjectius, etc.), que sí que podríeu trobar al Viccionari.

NEUTRALITAT DEL CONTINGUT

Pot passar que algunes persones es puguin veure ofeses en certa manera per alineaments polítics o punts de vista que contrasten o xoquen amb les seves opinions. Per aquest motiu, la Viquipèdia creix gràcies a l'esforç per mantenir certa neutralitat en els coneixements.

Essent impossible que el coneixement sigui absolut i neutral en alguns articles, cal deixar de banda l'orgull personal i permetre la llibertat de pensament per donar pas al projecte Viquipèdia.

És important saber que ningú no és propietari de cap article exposat a la Viquipèdia.

3. FUNDACIÓ WIKIMEDIA

És una organització sense ànim de lucre instituïda sota les lleis de Florida (Estats Units). La seva existència va ser oficialment anunciada pel director general de Bomis i cofundador de Wikipedia, Jimbo Wales, el 20 de juny de 2003.

Projectes germans

Wikipedia té diversos projectes germans que complementen a l'enciclopèdia. Tots ells són multilingües, lliures, recolzats en la tecnologia *wiki* administrats per la Fundació Wikimedia. Inclouen els següents:

Viccionari: és el projecte de la Fundació Wikimedia per a la construcció d'un diccionari lliure. Té una funció complementària a la Viquipèdia, ja que un gran nombre d'articles, pel seu caràcter no enciclopèdic, es destinen al diccionari.

Viquilibres: té per objectiu posar a disposició de qualsevol persona llibres de text, manuals, tutorial és o altres textos pedagògics de contingut lliure i d'accés gratuït.

Viquiversitat: recolzada en l'anterior, es proposa com una plataforma educativa en línia, lliure i gratuïta, on és possible crear projectes d'aprenentatge a qualsevol nivell educatiu, participar en un grup d'aprenentatge, crear continguts didàctics tals com exàmens, exercicis de pràctiques, etc.

Viquidites: és un compendi obert en línia de frases cèlebres en tots els idiomes, incloent les fonts (quan aquestes es coneixen).

Viquinotícies: és una font de notícies de contingut lliure.

Viquitexts: és una biblioteca en línia de textos originals que hagin estat publicats amb una llicència GFDL o es troben en domini públic.

Wikimedia Commons: també rep els noms de *Commons* o *La Comuna*, és un dipòsit comú d'imatges i contingut multimèdia per als projectes germans de la Fundació Wikimedia. Abans de la seva existència, per utilitzar una imatge en una certa Wikipedia calia pujar a l'edició corresponent, amb la qual cosa es clonava el mateix contingut diverses vegades, alguna cosa realment ineficient. Per a això s'usaven *scripts* de càrrega massiva, que ara han caigut en desús per l'existència de Commons.

Meta-Wiki: és un lloc web de suport per als projectes de la Fundació Wikimedia.

Viquiespècies: és un repertori obert i lliure de espècies biològiques. Es cobreixen animals, plantes, fongs, bacteris, unicel·lulars i tota forma de vida.